

Лісова Ангеліна Анатоліївна

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – к.пед.н., доцентка Абсалямова Я. В.

ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

У суспільстві кожна людина повинна володіти однією або кількома іноземними мовами. На жаль, на сьогодні володіння іноземними мовами не можна вважати в кожній людині досконалим, тому виникає потреба у таких фахівцях, як перекладачі. Прогрес людської цивілізації в цілому не можна уявити сьогодні без перекладацької діяльності. Фахівці у галузі перекладознавства мають отримати ґрунтовну освіту, проте у системі їх підготовки в умовах глобального карантину можна виявити слабкі сторони. Для якісної фахової підготовки перекладача необхідно ретельно відбирати та враховувати загальні та спеціальні знання, навички та професійні уміння, водночас приділяючи увагу творчому характеру перекладацької діяльності (Олексієнко, 2019, 34). Ми поставили перед собою мету виявити проблеми професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах карантину.

Під час пандемії порушився звичний ритм життя, коли навчання в усіх ЗВО набуло дистанційної форми. Як відомо, дистанційна освіта – це освіта, що відбувається за допомогою комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, віддалено від навчального закладу, в умовах пандемії зазвичай онлайн або офлайн. Поліпшення підготовки майбутніх фахівців не можливе без впровадження новітніх освітніх технологій та інтерактивних методик, що стосується і дистанційної освіти у таких складних умовах.

Визначимо, яким має бути конкурентоспроможний перекладач та якими знаннями, уміннями та навичками володіти. Він повинен бути ерудованим, стійким до інтенсивної розумової напруги, мати розвинену пам'ять, ґрунтовні знання, високорозвинену здатність до самоконтролю та самоменеджменту, ораторські здібності, здатність до нестандартного мислення. Необхідно постійно розвивати навички перекладу. Професійний перекладач повинен вміти правильно сприймати новини, репортажі, інтерв'ю на радіо та телебаченні, читати довгі літературні та спеціальні тексти різноманітної тематики, при цьому розуміючи та логічно їх інтерпретуючи. Щодо підготовки майбутнього перекладача в умовах пандемії виявляється низка проблем.

Сьогодні існує велика потреба у фахівцях як письмового, так і усного перекладу. Відомо багато випадків, коли студенти проявляють здібності у письмовому перекладі, але відчувають труднощі в усному. І навпаки. Синхронні перекладачі сьогодні зазвичай працюють онлайн, тому мають володіти інформаційною компетентністю, щоб працювати за допомогою мережі Інтернет. Для письмових перекладачів важливо вміти вчасно отримувати необхідні матеріали, редагувати та надсилати переклад замовнику у певний термін. Отже першою проблемою є низький рівень підготовки майбутніх перекладачів до усного або письмового перекладу.

Якщо письмові перекладачі зазвичай працюють віддалено і офлайн, то усні перекладачі виконують послідовний і синхронний переклад безпосередньо на місці роботи або онлайн, в режимі реального часу, засобами інформаційних технологій. Отже, другою проблемою може стати недостатній рівень володіння інформаційними технологіями.

Кожна мова надзвичайно багата, один вислів може мати різноманітні смислові відтінки, фразеологічні звороти несуть в собі тонкі нюанси – усе це може викликати у перекладача-початківця певні труднощі, пов'язані більш за все з недостатнім знанням мови оригіналу, мови, якою перекладають, або з

відсутністю в цій мові готових відповідників. Третьою проблемою можна виділити недостатній рівень знань іноземної мови.

Відсутність живого спілкування при дистанційному навчанні призводить до появи певних психологічних труднощів, таких як відсутність достатнього досвіду реальних психологічних реакцій (хвилювання, невпевненість в своїх діях, страх опинитися в нових умовах перекладу). Це є четвертою проблемою.

При розгляді викладених вище проблем професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах пандемії ми не брали до уваги технічні проблеми, такі як нестійке підключення, камера, яка не забезпечує чіткого зображення, відсутність або низька якість Інтернет-зв'язку, неможливість транслювати відео, своєчасно вмикати/вимикати звук тощо.

Як підсумок, підготовка перекладачів в Україні перебуває на стадії активних трансформацій в умовах пандемії. Дистанційна (онлайн та офлайн) освіта стають альтернативою колишній традиційній освіті, однак не є досконалыми. Проте за умов дистанційності під час підготовки таких фахівців вивільняється більше часу для самоосвіти, здобувачі вищої освіти отримують можливість більше читати, проходити різноманітні Інтернет-курси, онлайн тренінги тощо. Перспективними вважаємо дослідження використання психологічних технік при професійній підготовці майбутніх перекладачів для покращення результатів їхньої професійної діяльності перекладача, а також дослідження оптимізації оволодіння майбутнім фахівцем інформаційними технологіями в умовах пандемії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дуброва А. С. (2018) Впровадження інноваційних технологій як засіб формування іншомовної підготовки майбутніх фахівців. *Міжнародний науковий журнал Науковий огляд*: № 45, 161-171.

2. Воробйова В. Є. Підготовка перекладачів в умовах пандемії. Методика та специфіка викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Харків, 2020. URL: <https://www.researchgate.net/publication/348633792> (дата звернення: 17.02.2022).

3. Струк І. В., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. (2021) Організація дистанційного навчання майбутніх перекладачів. *Вища освіта в умовах пандемії*. За заг. ред. Н. В. Ладогубець, А. М. Кокаревої. К.: Талком, 177-189.

4. Поліщук Л. П., Пушкар Т. М. (2019) Формування професійної компетенції студентів спеціальності "Переклад" у сучасних умовах. *Подолання мовних та комунікативних бар'єрів : освіта, наука, культура : збірник наукових праць*. К. :НАУ, 440 - 448.

5. Краєвська О. Д. (2016) Формування комунікативної компетентності майбутніх перекладачів засобами психологічного тренінгу. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Педагогіка, №1, 141-147.

6. Олексієнко Л. А. (2019) Проблеми змісту професійної підготовки майбутніх перекладачів у закладах вищої освіти України та можливі шляхи їх розв'язання. *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*, 33-38.